

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés Zala vármegye, 2023.08.28-09.04.

Időjárás: A múlt héten mérsékelt meleg, a hét első felében még száraz időjárás volt jellemző a megyében. Csapadék 2-3 nap hullott, nagyon változó mennyiségben a megye területén, 8-20 mm között. A páratartalom magasan, 80-100 % között alakult, a páralecsapódás jelentős volt. Korai őszi fordult az időjárás. A hőmérsékleti értékek mérséklődtek, a minimum hőmérséklet 11,5-15,2 °C, a maximum 21,0-28,3 °C között változott (átlag: 16,25-21,75 °C).

REPCE

Növényfenológia: talaj előkészítés, vetés.

A repce alá folyamatosak a talaj előkészítések és a csapadékosabb napokat követően a vetések is felgyorsultak (többen az esőre vártak a száraz talaj miatt). A magról kelő gyomnövények ellen a **preemergens gyomirtásokra** fel kell készülni, illetve azt az elvetett táblákon 4 napon belül javasolt elvégezni.

A keresztesvirágú másodvetéseken (szik-valódi 2 leveles állapot) a bolhák észlelési szintű jelenléte tapasztalható, kártételek egyelőre nem jellemzőek.

KUKORICA

Növényfenológia: sárgaérés.

A felszáradásnak indult állományokban az érési folyamatok felgyorsultak, de a legtöbb táblán a levélzet ~98 %-a még zöld.

Kukoricában a **kukoricamolý** második nemzedékének rajzása stagnáló, egy-egy táblán továbbra is tömeges, enyhe csökkenés mellett (20-25 db imágó/csapda/3 nap). A kártételek egyelőre nem emelkedtek az első nemzedék kártételéhez viszonyítva.

A **kukoricabogár** rajzása folyamatos, de erőteljesen csökkenő intenzitású. A monokultúras területeken átlagosan 0,1-0,2 db bogár/növény közötti mennyiségre csökkent az egyedszám. A párosodás, tojásrakás folyamatos.

A vadak kártétele fokozódott, különösen az erdő közeli területeken. A **cső fuzáriózis** tünetei továbbra is észlelési szintűek, valamint a gyenge mértékű **rozsdá** fertőzés sem terjedt tovább. Észlelési szintű a **poloskák** megjelenése az állományokban.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: citromérés-barna érés.

A napraforgó állományok **deszikkálása** megkezdődött a megyében, amelyet a gyakran erősen gyomos állományok indokolttá is tesznek.

A magas páratartalom és az esős napok a betegségek terjedését is felgyorsította. Elsősorban az alternáriás és a szklerotíniás betegség intenzív terjedése jellemző.

Napraforgóban az **alternáriás foltosság** további növekedése látható az állományokban. Egy-egy táblán belül is jelentős a betegség terjedése emellett a fertőzöttség mértéke is drasztikusan

emelkedett az érzékeny növényeken. A levelek közepes-erős mértékű fertőzöttsége alakult ki (erős mértékű az alsó leveleken, melyek fel is száradtak). A betegség a felső leveleken, a száron és a tányéron is erősödött és terjedése (deszikkálás nélkül) ezután is várható (1. fotó)!

1. fotó: Alternáriás betegség napraforgón (2023.09.04.)

A **szklerotíniás rothadás** tünetei szintén növekedtek, melynek következtében az eddig fertőzött tábla foltokon a növények intenzív száradása figyelhető meg, helyenként, szórványosan (még mindig nem gyakran) tányér tünettel.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: érés, betakarítás vége; cseresznye, meggy: szüret után.

Alma, körte: gyümölcs színeződés-érés-betakarítás;

Károsítók:

Almában a **varasodás** fertőzésveszélye a múlt héten újra emelkedett, de a betegség inkubációs ideje a csökkenő hőmérséklet miatt hosszabbodott. A betegség a tárolóban is gondot okozhat ezért a késői fajtákban még szükség lehet a lomb-és a tárolási betegségek elleni védelemre.

A **lisztharmat** tünetei nem erősödtek, házi kertben, érzékeny fajtában erős mértékű fertőzöttség látható. Gyümölcsfertőzöttség nem jellemző.

A **monília rothadás** fertőzésveszélye továbbra is magas almán és körtén, bár a betegség terjedése kissé lassult. Ahol az érés engedi, ott még a védekezés, másutt a mielőbbi betakarítás javasolt.

Almában az **almamoly** rajzása befejeződött, az **almalevél-aknázómoly** rajzása minimálisra csökkent.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, alacsony szintű, 20-25 db imágó/csapda/3 nap fogással.

Szilvában a monília gyümölcsrothadás erős mértékű, mielőbbi szedés javasolt.

Cseresznyén, meggyen házi kertben gyakori a 100 %-os lombhullás. A **sztigminás levéllyukacsosodás** meggyen és szilván, a **blumeriellás levélfoltosság** cseresznyén jelentős mértékű.

SZŐLŐ

Növényfenológia: érés-szüret

Szőlőben az **amerikai szőlőkabóca** imágóinak rajzása még tart, de kis számú, 2-3 db imágó/csapda/hét fogással. Az **imágók elleni védekezés a szőlő érésének függvényében továbbra is javasolt!** A fitoplazma-szerű tüneteket mutató tőkék mielőbbi eltávolítása szükséges.

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye a múlt héten gyenge-közepes fokozatú volt. Az esős, párás napokon az újabb levélfoltokon újabb sporulálás alakult ki, a hajtásvégi leveleken. A lombfertőzöttség helyenként közepes-erős mértékű.

A **lisztharmat** fertőzésveszélye ezzel szemben valamelyest csökkent. A betegség terjedése nem volt megfigyelhető az előző héthez képest.

DIÓ

Dióban folyamatos, a múlt heti fogásokhoz képest, enyhén csökkenő számú a **nyugati dióburok-fúrólégy rajzása**. A fogás 35-90 db imágó/csapda/hét között változik. Folyamatos a tojásrakás, valamint a lárvák kártétele is gyakorivá vált. A jelenlegi kártétel a gyümölcsök növekvő, ~15-50 %-át érinti a védelem nélküli ültetvényekben. A csapda fogások alapján az érés és az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vétele mellett újabb védekezés javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2023. szeptember 4.

Tűh Annamária
előrejelző